



Justitiedepartementet
Enheten för EU och internationella frågor

EU-nämnden
Riksdagen

Kopia: Justitieutskottet
Kopia: Socialförsäkringsutskottet
Kopia: Civilutskottet

Kommenterad dagordning för rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 4-5 juni 2026

Torsdagen den 4 juni – Inrikes frågor

1. Godkännande av dagordningen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Godkännande. Se bifogad preliminär dagordning.

2. (ev.) Godkännande av A-punkterna

a) Icke lagstiftande verksamhet

b) Lagstiftning (offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Godkännande av A-punktslista.

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer och Johan Forssell

3. Det övergripande läget i Schengenområdet

a) Kommissionens rapport om Schengenläget 2026

b) Prioriterade åtgärder för Schengenrådets cykel 2026-2027

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion och godkännande

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Det övergripande tillståndet i Schengenområdet är en återkommande punkt på Schengenrådets dagordning. Under dagordningspunkten väntas dels en presentation av kommissionens årliga rapport om tillståndet i Schengenområdet (COM (2026) 150), dels att rådet godkänner ordförandeskapets förslag till prioriteringar för kommande Schengenrådscykel (2026–2027).

I kommissionens rapport framhålls att fokus för det fortsatta arbetet bör vara att befästa redan uppnådda resultat, åtgärda kvarvarande brister och stärka unionens beredskap inför framtida kriser. Kommissionen lyfter bland annat behovet av att vidareutveckla Schengenrådets externa dimension genom att ta fram tydligare kriterier för viseringsfrihet och förbereda för en revidering av viseringskodexen. Kommissionen påtalar också vikten av ett fullt genomförande och fortsatt optimering av Entry/Exit-systemet (EES) och ett effektivt införande av resetillståndssystemet ETIAS. Kommissionen framhåller vidare behovet av att stärka återvändandepolitiken och förbättra det operativa polissamarbetet. Medlemsstaterna uppmuntras även att förbättra den nationella styrningen av Schengenrelaterade frågor. Därtill nämns slutförandet av Cyperns anslutning till Schengenområdet. Kommissionen lyfter också frågan om det potentiella hot mot EU:s inre säkerhet som utgörs av ryska före detta stridande som deltagit i den fullskaliga invasionen av Ukraina. Med anledning av Europeiska rådets möte i mars 2026 avser kommissionen titta på möjliga sätt att hantera frågan.

Ordförandeskapets förslag till prioriteringar för kommande Schengenrådscykel utgår från att tidigare fastställda prioriteringar fortfarande är relevanta. Tyngdpunkten ligger på ett antal konkreta genomförandefrågor

kring redan beslutade åtgärder, bland annat i fråga om införandet av EU:s storskaliga it-system.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar kommissionens rapport, som väl belyser de utmaningar som Schengenområdet står inför. Regeringen delar bilden att fokus borde ligga på att genomföra befintliga åtaganden och prioriteringar och kan därför godkänna ordförandeskapets förslag till prioriteringar för Schengenrådscykeln 2026–2027, givet att det slutliga förslaget speglar den hållningen. Regeringen anser vidare att befintliga verktyg är tillräckliga för att säkerställa implementering och uppföljning av åtgärderna.

Regeringen anser att finansiering ska ske i linje med de principer om neutralitet för statens budget som riksdagen beslutat om (prop. 1994/95:40, bet. 1994/95:FiU5, rskr. 1994/95:67). Utgiftsdrivande åtgärder på EU-budgeten behöver finansieras genom omprioriteringar i den fleråriga budgetramen (MFF). Denna diskussion kan inte föregå förhandlingen av MFF 2028-2034, och alla ekonomiska frågor kopplade till nästa MFF ska förhandlas i den dedikerade rådsarbetsgruppen (Ad hoc working party MFF).

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 26 februari 2026. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 27 februari 2026.

Fortsatt behandling av ärendet: Tillståndet i Schengenområdet är en återkommande punkt på RIF-rådets dagordning och kommer sannolikt att följas upp även framöver.

Faktapromemoria: -

4. Genomförandet av interoperabilitet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Mot bakgrund av tidigare förseningar i genomförandet av olika system som ingår i interoperabiliteten mellan EU:s gräns- och säkerhetssystem har den övergripande tidsplanen förskjutits upprepade gånger. Den nuvarande planen godkändes av RIF-rådet vid mötet i mars 2026.

Enligt den gällande planen ska det reviderade asylfingeravtryckssystemet Eurodac driftsättas i juni 2026 och reseauktoriseringssystemet ETIAS under fjärde kvartalet 2026. Systemet för lokalisering av domar mot tredjelandsmedborgare (Ecris/TCN) skulle enligt planen ha driftsatts under första kvartalet 2026, men nya förseningar gör att driftsättningen nu diskuteras kunna ske tidigast i december 2026.

Samtliga interoperabilitetskomponenter ska vara driftsatta och systemen vara fullt interoperabla under andra kvartalet 2028.

Det reviderade viseringssystemet VIS och dess integration med interoperabiliteten ska driftsättas i flera faser mellan fjärde kvartalet 2028 och tredje kvartalet 2029, varefter den nya viseringsplattformen (VAP) kan driftsättas första kvartalet 2030.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 26 februari 2026. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 27 februari 2026.

Fortsatt behandling av ärendet: Den övergripande uppföljningen sköts av kommissionen som regelbundet rapporterar till RIF-rådet.

Faktapromemoria: 2017/18:FPM41

5. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer och Johan Forssell

Förslagets innehåll: Ordförandeskapet väntas informera om läget i pågående förhandlingar av aktuella lagstiftningsförslag.

6. Den framtida rättslig statusen för fördrivna personer från Ukraina

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion

Ansvarigt statsråd: Johan Forssell

Förslagets innehåll: Den 4 mars 2022 beslutade rådet att aktivera direktivet om tillfälligt skydd (massflyktsdirektivet) till förmån för personer som flyr Ukraina till följd av Rysslands fullskaliga invasion. Nuvarande aktivering gäller till och med den 4 mars 2027. Vid RIF-rådet väntas en diskussion äga rum om kommissionen framöver ska presentera ett förslag om en oförändrad förlängning av massflyktsdirektivet eller om målgruppen ska begränsas framgent. Den målgrupp som kommissionen huvudsakligen har övervägt att införa begränsningar för gäller personer med utreseförbud från Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen stödjer kommissionens avsikt att presentera ett förslag om en förlängd aktivering av massflyktsdirektivet. Eventuella begränsningar av målgruppen behöver beakta Ukrainas intressen och den administrativa bördan för myndigheterna. Stöd bör ges till att kommissionen föreslår en begränsning av det tillfälliga skyddet för personer med utreseförbud från Ukraina, förutsatt att förslaget möjliggör för en effektiv hantering.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till socialförsäkringsutskottet vid flera tillfällen, senast den 3 juni 2025. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 4 juni 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: Kommissionen väntas senare i juni presentera ett förslag om förlängd aktivering av massflyktsdirektivet.

Faktapromemoria: -

7. Genomförandet av migrations- och asylpakten

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Johan Forssell

Förslagets innehåll: De tio rättsakterna i migrations- och asylpakten trädde i kraft den 11 juni 2024 och ska börja tillämpas fullt ut den 12 juni i år, med undantag för vidarebosättningsförordningen som blev tillämplig omedelbart vid ikraftträdandet.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen välkomnar kommissionens arbete med genomförandet av rättsakterna i migrations- och asylpakten och att det sker återkommande uppföljning och diskussion i rådet. Ett korrekt genomförande i alla medlemsstater är avgörande för att systemet ska fungera.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till socialförsäkringsutskottet vid flera tillfällen, senast den 26 februari 2026. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 27 februari 2026.

Fortsatt behandling av ärendet: Genomförandet av migrations- och asylpakten är en återkommande dagordningspunkt i rådet. Den 11–12 juni arrangerar det cypriotiska ordförandeskapet en ministerkonferens om genomförandearbetet.

Faktapromemoria: -

8. Migrationssituationen vid Engelska kanalen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Johan Forssell

Förslagets innehåll: I von der Leyens migrationsbrev inför Europeiska rådet i mars 2026 angavs att kommissionen, tillsammans med relevanta medlemsstater, skulle ta fram en handlingsplan för Engelska kanalen. Handlingsplanen skulle syfta till att bemöta det ökade migrationstrycket på kanalen och bygga på fyra ben: bättre hantering av de externa gränserna, återvändandefrämjande, åtgärder mot organiserad brottslighet och maximering av stöd till EU-myndigheterna. Vid rådsmötet väntas kommissionen presentera handlingsplanen.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

9. Migrationens yttre dimension: samarbete med Somalia

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion

Ansvarigt statsråd: Johan Forssell

Förslagets innehåll: Ett väl fungerande återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU är en högt prioriterad fråga för EU och Sverige. Samarbetet mellan medlemsstater och tredjeländer om återtagande av sina medborgare är ett viktigt element i detta.

I rådet väntas en diskussion om medlemsstaternas samarbete om återvändande och återtagande med Somalia.

Flertalet medlemsstater har under en längre tid rapporterat om stora och ihållande svårigheter i återtagandesamarbetet med Somalia. För att säkerställa

att tredjeländer samarbetar fullt ut kring detta har Europeiska rådet uppmanat EU att använda alla tillgängliga verktyg, inklusive viseringsåtgärder. Den 23 juli 2024 presenterade kommissionen ett förslag om att vidta viseringsåtgärder enligt artikel 25a viseringskodexen i förhållande till somaliska medborgare (FPM 2024/25:FPM1). Rådet har ännu inte beslutat om att genomföra åtgärderna.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen stödjer åtgärder som bidrar till ett effektivt återvändande av de personer som inte har laglig rätt att vistas i Sverige och i EU, särskilt av personer som har begått brott eller utgör ett säkerhetshot. En väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande är avgörande för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem. Samarbete med tredjeländer om återtagande av sina medborgare är ett viktigt element i detta. Regeringen är generellt positiv till användandet av viseringsåtgärder för att få till stånd ett fungerande återtagandesamarbete med tredjeländer.

Somalia är ett prioriterat land för Sverige när det gäller återvändande. Regeringen välkomnar därför EU-gemensamma ansträngningar i dialogen med Somalia om samarbetet kring återtagande. Aktivering av viseringsåtgärder kan vara ett verktyg i en sådan dialog. Regeringen är samtidigt angelägen om att de bilaterala relationerna med Somalia beaktas vid ett eventuellt övervägande om beslut gällande viseringsåtgärderna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till socialförsäkringsutskottet den 15 oktober 2024.

Fortsatt behandling av ärendet: Diskussioner om arbetet inom den externa dimensionen och samarbetet om återtagande med tredjeländer fortlöper i rådsstrukturen (främst arbetsgruppen för återvändande (IMEX) och visering (VWP)).

Faktapromemoria: 2024/25:FPM1

10. Slutsatser om att gemensamt omsätta EU:s narkotikastrategi i praktiken

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Godkännande och diskussion

Ansvarigt statsråd: Elisabet Lann

Förslagets innehåll: Ordförandeskapet har tagit fram utkast till slutsatser om genomförandet av EU:s nya narkotikastrategi. Rådsslutsatserna inbegriper EU:s narkotikastrategis genomföranderamverk och ska komplettera strategins prioriteringar med konkreta åtgärder inom strategins samtliga fem pelare.

Genomföranderamverket ska guida det EU-gemensamma arbetet framåt och består av tre delar; 1) EU:s handlingsplan mot narkotikahandel, 2) existerande EU-mekanismer, verktyg och processer och 3) innovativa samarbetsprojekt. I utkastet till rådsslutsatser välkomnas i punkt ett EU:s handlingsplan mot narkotikahandel. Avseende punkt två vill man framhålla vikten av att ta tillvara synergier genom att befintliga EU-mekanismer, verktyg och processer används på bästa möjliga sätt och att EU:s institutioner samt relevanta byråer och organ uppmanas samordna sina verksamheter kopplade till genomförandet av EU:s narkotikastrategi. De innovativa samarbetsprojekten som nämns i punkt tre ska vara frivilliga och omfatta alla pelare och prioriteringar i strategin, utom de delar som tas upp i EU:s handlingsplan och som genomförs genom denna.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen avser ställa sig bakom godkännandet av rådsslutsatserna.

Regeringen bedömer att breda sektorsövergripande insatser behövs för att minska både utbudet av och efterfrågan på narkotika och uppnå ett bättre skydd för människors liv, hälsa och säkerhet.

Regeringen anser att det krävs kraftfulla åtgärder för att bekämpa den narkotikarelaterade brottsligheten. De organiserade kriminella nätverken som är involverade i narkotikahandel utgör ett växande hot mot EU:s säkerhet, sociala sammanhållning och folkhälsa.

En viktig utgångspunkt för regeringen är att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna respekteras, samt att nationella system för hälso- och sjukvårdsfrågor respekteras.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggning med Socialutskottet den 10 mars 2026.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: 2025/26:FPM55

11. Den nuvarande geopolitiska miljöns inverkan på EU

a) De europeiska inhemska underrättelse- och säkerhetstjänsternas bedömning

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Frågan om den geopolitiska miljöns inverkan på EU:s inre säkerhet är återkommande på RIF-dagordningen. Under dagordningspunktens första del väntas ordförandeskapet ge en lägesrapport gällande aktuella säkerhetshot mot EU och hur medlemsstaternas säkerhets- och underrättelsetjänster samarbetar för att möta dessa.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 4 december 2025. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 5 december 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: Den geopolitiska miljöns inverkan på EU:s inre säkerhet förväntas fortsatt behandlas vid kommande RIF-råd.

Faktapromemoria: -

b) Situationen i Mellanöstern

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport och diskussion

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Under dagordningspunktens andra del är fokus för diskussionen situationen i Iran. Iran och dess underrättelse- och säkerhetstjänster bedriver sedan lång tid tillbaka säkerhetshotande verksamhet mot Sverige. Den iranska regimen ägnar sig bland annat åt underrättelseinhämtning, kartläggning av oppositionella och användning av kriminella nätverk som ombud för att begå våldsdåd. Den nuvarande utvecklingen i Mellanöstern bedöms medföra ett ökat hot främst mot amerikanska, israeliska och judiska intressen i omvärlden, inklusive i Sverige.

Säkerhetspolisen och Polismyndigheten samverkar nära och delar hotbilder och underrättelser för att vidta åtgärder som reducerar hoten.

Förslag till svensk ståndpunkt: Den pågående händelseutvecklingen i Iran och Mellanöstern medför en ökad osäkerhet och oförutsägbarhet kring den iranska ledningens agerande.

Regeringen har en mycket nära dialog med Säkerhetspolisen och Polismyndigheten och överväger löpande vilka åtgärder som är lämpliga och nödvändiga. Det är centralt att Säkerhetspolisen och Polismyndigheten har de verktyg och medel som de anser nödvändiga för att motverka dessa säkerhetshotande aktiviteter. Därför har regeringen stärkt båda myndigheterna under senare år genom bland annat ökade budgetmedel.

Regeringen välkomnar att frågan om hur händelseutvecklingen i Iran påverkar säkerheten inom EU satts upp på dagordningen, och hur det gemensamma arbetet inom EU kan bidra till att reducera säkerhetshotet från Iran mot EU.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet om den nuvarande geopolitiska miljöns inverkan på EU:s inre säkerhet vid flera tillfällen, senast den 26 mars 2026. Samråd med EU-nämnden om den nuvarande geopolitiska situationens inverkan på EU:s interna säkerhet vid flera tillfällen, senast den 27 mars 2026.

Fortsatt behandling av ärendet: Den geopolitiska miljöns inverkan på EU:s inre säkerhet förväntas fortsatt behandlas vid kommande RIF-råd.

Faktapromemoria: -

12. Hantering av säkerhetsutmaningar: den övergripande säkerhetssituationen

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Kommissionen väntas ge en presentation gällande det generella säkerhetsläget i EU.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: Det gemensamma arbetet för att möta säkerhetshot mot EU hanteras löpande i rådsstrukturen.

Faktapromemoria: -

13. Övriga frågor

- a) Den europeiska koalitionen för civil beredskap och resiliens

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från Finland

Ansvarigt statsråd: Carl-Oskar Bohlin

Förslagets innehåll: Finland kommer att informera om den europeiska koalitionen för civil beredskap och motståndskraft. Koalitionen med likasinnade länder lanserades i maj 2025 av Nederländerna och samlar ministrar med ansvar för civil beredskap och motståndskraft från Belgien,

Danmark, Estland, Finland, Tyskland, Lettland, Litauen, Luxemburg, Nederländerna, Polen och Sverige.

Koalitionen arbetar för att bidra till att stärka den civila beredskapen och motståndskraften i EU, i ljuset av den nuvarande geopolitiska situationen och som en uppföljning av EU-kommissionens beredskapsunionsstrategi. Koalitionen träffades för tredje gången i april i Helsingfors och diskuterade då bland annat vikten av risk- och hotbedömningar, skyddet av kritisk infrastruktur samt betydelsen av civil-militärt samarbete.

b) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Presentation av Irland

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer och Johan Forssell

Förslagets innehåll: Det inkommande irländska ordförandeskapet väntas presentera sitt arbetsprogram för perioden juli-december 2026.

Fredagen den 5 juni 2026 – Rättsliga frågor

14. Rådets förordning om gränsöverskridande fastställande och erkännande av föräldraskap

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: I december 2022 presenterade kommissionen ett förslag till en ny EU-förordning med gemensamma internationellt privat- och processrättsliga regler om föräldraskap i gränsöverskridande situationer. Förslaget innehåller enhetliga regler om internationell behörighet och tillämplig lag vid prövning av frågor om föräldraskap i gränsöverskridande situationer. Det föreslås också bestämmelser om erkännande av avgöranden och godkännande av officiella handlingar om föräldraskap samt inrättande av ett europeiskt föräldraskapsintyg. Förslaget gäller alla barn i EU – oavsett

hur barnet har blivit till eller hur barnets familj ser ut. Det omfattar också barn till samkönade föräldrar och barn som tillkommit genom surrogatarrangemang. Förslaget ska inte påverka nationella materiella regler om föräldraskap.

I ordförandeskapets diskussionsunderlag anges att framsteg har gjorts i förhandlingarna i vissa avseenden, till exempel om en bred definition av domstol som även omfattar andra myndigheter. Det finns en större samsyn i fråga om behörig domstol och en bättre förståelse för komplexiteten i frågorna kring tillämplig lag. Samtidigt konstateras att det krävs ytterligare arbete och kompromisser i dessa delar. Den politiska känsligheten i vissa frågor leder även till granskningsreservationer i fråga om tillämplig lag och erkännande av beslut.

Ordförandeskapet menar att förordningstexten måste bli mer stabil och få så brett stöd som möjligt innan frågan om enhällighet eller om andra vägar framåt kan diskuteras. Mot bakgrund av att förhandlingarna har pågått i 3,5 år ber ordförandeskapet om vägledning från ministrarna genom att efterfråga vilka som är de två viktigaste aspekterna som medlemsstaterna behöver se för att kunna stödja en framtida kompromisstext, samt vad som vore en lämplig väg framåt om enighet inte kan uppnås.

Förslag till svensk standpunkt: Regeringen står bakom ambitionen med förordningsförslaget att stärka barns grundläggande rättigheter och att öka rättssäkerheten för familjer inom EU. Det är samtidigt viktigt att reglerna motsvarar de behov som faktiskt finns och att de blir tydliga och ändamålsenliga. Sveriges standpunkt är bland annat att unionsrättsakten inte ska leda till diskriminering på grund av kön eller sexuell läggning. Den ska inte heller innebära att surrogatarrangemang främjas, men de barn som tillkommer genom sådana arrangemang ska tillförsäkras samma juridiska rättigheter som andra barn, inklusive rätten till sitt ursprung.

Det återstår mer arbete med den närmare utformningen av rättsakten och diskussioner förs fortfarande om flera viktiga aspekter i förslaget. Regeringen anser att vägen framåt är att fokuserat fortsätta förhandlingarna på teknisk nivå. Det gäller bland annat i fråga om de synpunkter som Sverige och andra medlemsstater framförde vid den senaste diskussionen i RIF-rådet i juni 2024 om lösningar för frågan om surrogatarrangemang. Regeringen ser behovet av att hitta en väg framåt i förhandlingarna och kan överväga

lösningar som tillvaratar de synpunkter Sverige har framfört. Det är i nuläget inte möjligt att peka ut vissa aspekter i förslaget som viktigare utan att andra skulle behöva nedvärderas. Rättsakten kräver godtagbara lösningar i alla delar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Överläggningar med civilutskottet den 21 februari 2023 och den 25 maj 2023. Information till civilutskottet den 29 november 2022, den 19 september 2023, den 21 maj 2024 och den 27 november 2025. Samråd med EU-nämnden den 5 juni 2024.

Fortsatt behandling av ärendet: Fortsatta förhandlingar i rådsarbetsgrupp.

Faktapromemoria: 2022/23:FPM42

15. Förordningen om inrättande av programmet för rättsliga frågor för perioden 2028–2034 och om upphävande av förordning (EU) 2021/693

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Partiell allmän riktlinje

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Huvudsyftet med programmet för rättsliga frågor är att bidra till vidareutvecklingen av ett effektivt, inkluderande, motståndskraftigt och digitaliserat unionsområde med frihet, säkerhet och rättvisa, baserat på rättsstatsprincipen, ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende. Programmet ska underlätta och stödja rättsligt samarbete i civil- och straffrättsliga frågor och främja rättsstatsprincipen, främja och stödja rättslig utbildning och underlätta och stödja effektiv och icke-diskriminerande tillgång till rättslig prövning för alla och effektiva rättsmedel, inklusive digitalt. Genom att uppnå detta mål förväntas programmet också stärka demokratin och skyddet av grundläggande rättigheter samt bidra till tillväxt och konkurrenskraft.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen avser ställa sig bakom förslaget till partiell allmän riktlinje.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: 2025/26:FPM24

16. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Ordförandeskapet väntas informera om läget i pågående förhandlingar av aktuella lagstiftningsförslag.

17. Europeiska åklagarmyndigheten

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) inrättades genom rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten. Eppo blev operativ den 1 juni 2021. Sverige deltar sedan 19 juli 2024 och Eppo blev operativ i Sverige den 3 januari 2025. I dag deltar alla medlemsstater i det fördjupade samarbetet förutom Ungern, Danmark och Irland.

Kommissionen har låtit meddela att en utvärderingsrapport kommer att presenteras avseende Eppo under juni 2026. En revidering av Eppo-förordningen kommer därefter att presenteras i slutet av året.

Andrés Ritter från Tyskland, som idag arbetar som vice europeisk chefsåklagare, har utnämnts till ny chefsåklagare och efterträder Laura Kövesi den 1 november 2026.

Vid RIF-rådet väntas en lägesuppdatering om Eppos arbete.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 3 juni 2025. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 4 juni 2025.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

18. Rysslands anfallskrig mot Ukraina: kampen mot strafflöshet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Vid RIF-rådet kommer ordförandeskapet att lämna en lägesrapport om Rysslands anfallskrig mot Ukraina och kampen mot straffrihet.

Sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina den 24 februari 2022 har EU:s medlemsstater vidtagit en rad åtgärder såväl nationellt som gemensamt på EU- och internationell nivå för att säkerställa ansvarsutkrävande för internationella brott som begås i samband med Rysslands aggression mot Ukraina.

På EU-nivå har det bland annat diskuterats hur EU:s medlemsstater bäst kan stödja utredningar av krigsförbrytelser i Ukraina. Sverige har bland annat lämnat ett finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten har sekonderat ett antal åklagare och experter till domstolen. Sverige bidrar även med expertis till EU:s rådgivande civila insats EUAM Ukraina som stödjer reformer av

rättsvårdande myndigheter och utredningar av krigsförbrytelser. EU:s byrå för straffrättsligt samarbete, Eurojust, har sedan invasionen lämnat stöd till utredningar i medlemsstaterna och fått nya uppgifter avseende hantering av bevisning rörande krigsförbrytelser begångna i bland annat Ukraina.

Sverige ingår även i en kärngrupp som sedan 2022 arbetat för att tillsammans med Ukraina inrätta en tribunal inom Europarådet med jurisdiktion över aggressionsbrottet mot Ukraina. Under våren 2025 enades länderna i kärngruppen om tre dokument som ska ligga till grund för etablerandet av tribunalen; ett bilateralt avtal, en stadga och ett så kallat EPA (Enlarged Partial Agreement). Europarådet och Ukraina har skrivit under det bilaterala avtalet och nästa steg är att övriga stödjande länder ska ansluta sig till EPA. Regeringen har den 16 april 2026 överlämnat en proposition till riksdagen i vilken det föreslås att riksdagen ska godkänna Sveriges anslutning till den utvidgade partiella överenskommelsen (Sveriges anslutning till den utvidgade partiella överenskommelsen för den särskilda tribunalen för aggressionsbrottet mot Ukraina, prop. 2025/26:231).

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Information till justitieutskottet vid flera tillfällen, senast den 26 februari 2026. Samråd med EU-nämnden vid flera tillfällen, senast den 27 februari 2026.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

19. Övriga frågor

a) Resultattavlan för rättskipningen i EU 2026

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Den rättsliga resultattavlan publiceras årligen av kommissionen. Syftet med resultattavlan är att ge ett komparativt jämförelsematerial avseende medlemsstaternas nationella rättsväsenden, med huvudsakligt fokus på självständighet, effektivitet och kvalitet. Resultattavlan utgör även ett av verktygen i kommissionens arbete med att övervaka efterlevnaden av rättsstatsprincipen i medlemsstaterna. Kommissionen ska vid RIF-rådet presentera den fjortonde upplagan av resultattavlan.

b) Avtal om samarbete med Eurojust

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Sedan Eurojustförordningen (2018/1727) trädde i kraft 2019 är det kommissionen som är ansvarig för att förhandla internationella avtal med tredje länder om operativt rättsligt samarbete och utbyte av information med Eurojust. År 2021 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar om sådana avtal med 13 länder. Kommissionen avser att överlämna en rekommendation till rådet om att inleda förhandlingar med fler länder. Kommissionen ska nu informera rådet om detta.

Förslag till svensk ståndpunkt: -

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: Kommissionen avser att överlämna en rekommendation till rådet att fatta beslut om bemyndigande att inleda förhandlingar om avtal med fler länder.

Faktapromemoria: -

c) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Presentation av Irland

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Det inkommande irländska ordförandeskapet väntas presentera sitt arbetsprogram för perioden juli-december 2026.

I anslutning till rådets möte: Gemensamma Schengenkommittén

1. Det övergripande läget i Schengenområdet

a) Kommissionens rapport 2026

b) Prioriterade åtgärder för Schengenrådets cykel 2026-2027

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Diskussion

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Se ovan punkt 3a och b.

2. Genomförandet av interoperabilitet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Lägesrapport

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer

Förslagets innehåll: Se ovan punkt 4.

3. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Gunnar Strömmer och Johan Forssell

Förslagets innehåll: Se ovan punkt 5.